

De tre små mænd i skoven

Fra Grimms Eventyr

Der var engang en mand, hvis kone døde, og en kone, hvis mand døde. Manden havde en datter, og konen havde også en datter. Pigebørnene kendte hinanden, og en dag, da de havde været ude at spadserere sammen, gik de hjem til konen. Hun sagde så til mandens datter: »Sig til din far, at hvis han gifter sig med mig, så skal du hver morgen vaske dig i mælk og drikke vin, men min datter skal vaske sig i vand og drikke vand.« Pigen gik hjem og fortalte sin far, hvad konen havde sagt. »Ja, hvad skal jeg gøre,« sagde han, »ægteskabet bringer både glæde og sorg.« Da han ikke kunne blive enig med sig selv, tog han en støvle og sagde: »Tag denne støvle og hæng den ud på det store søm. Den har hul i bunden, og nu skal du hælde vand i og se, om det løber ud. Løber det ikke ud, så gifter jeg mig, ellers lader jeg være.« Pigen gjorde som han sagde, men vandet fik hullet til at skrumpe sammen, og støvlen blev fuld til randen. Hun gik ind og fortalte sin far, hvordan det var gået, og da han havde set efter selv, at det var rigtigt nok, friede han til enken, og så holdt de bryllup.

Da pigerne stod op dagen efter, stod der mælk til at vaske sig i og vin til at drikke til mandens datter og vand til at vaske sig i og vand til at drikke til konens datter. Den næste dag stod der vand såvel til den ene som til den anden. Den tredje dag stod der vand til mandens datter og mælk og vin til konens datter, og sådan blev det for fremtiden. Konen hadede sin steddatter som pesten og vidste ikke alt det onde, hun ville gøre hende. Hun var også misundelig, fordi hendes steddatter var smuk og hendes egen datter så grim som en ulykke.

Engang midt om vinteren, da det havde frosset stærkt, og sneen lå højt over bjerg og dal, lavede konen en kjole af avispapir, kaldte på steddatteren og sagde. »Tag denne kjole på og gå ud i skoven og pluk mig nogle jordbær. Jeg har sådan en lyst til jordbær.« »Gud forbarme sig,« sagde pigen. »Om vinteren vokser der jo ingen jordbær. Jorden er frosset, og der er sne overalt. Og hvorfor skal jeg tage den papirskjole på? Det er jo så koldt, at ens ånde bliver til is. Vinden vil jo blæse lige igennem den, og tornene rive den itu.« »Vil du lade være at sige mig imod,« sagde stedmoderen. »Se til, at du kommer af sted i en fart, og vov ikke at komme hjem uden jordbærrene.« Hun gav hende et stykke stenhårdt brød: »Det kan du spise i dag,« sagde hun. Men ved sig selv tænkte hun: »Hun dør nok derude af kulde og sult.«

Pigen tog lydigt papirskjolen på og begav sig på vej med en lille kurv på armen. Hun øjnede ikke andet end sne, ikke et eneste sted stak et grønt græsstrå hovedet op. Da hun kom ud i skoven, så hun tre små mænd, der kiggede ud af et lille hus. Hun sagde goddag og bankede beskedent på. »Kom ind,« råbte de, og hun gik ind og satte sig ved ovnen for at varme sig og spise sin frokost. »Giv os lidt med,« sagde de små mænd. »Med fornøjelse,« sagde hun og gav dem det halve af brødet. »Hvad vil du herude midt om vinteren med en tynd kjole på?« spurgte de. »Jeg skal hente jordbær,« svarede hun, »og jeg tør ikke komme hjem, før jeg har fundet nogle.« Da hun havde spist, gav de hende en kost og sagde: »Fej sneen væk fra døren.« Mens hun var derude, sagde de til hinanden: »Hvad skal vi give hende, fordi hun er så sød og god og har delt sin mad med os?« »Jeg giver hende, at hun bliver smukkere for hver dag, der går,« sagde den første. »Og jeg giver hende, at der falder guldstykker ud af munden på hende for hvert ord, hun siger,« sagde den anden. »Jeg giver hende en konge til mand,« sagde den tredje.

Pigen fejede imidlertid sneen væk, som mændene havde sagt, og inde under den fandt hun de dejligste mørkerøde jordbær. Henrykt plukkede hun kurven fuld, gav de små mænd hånden og takkede dem mange gange og skyndte sig hjem for at bringe sin stedmoder bærrerne. Da hun trådte ind og sagde godaften, faldt der et guldstykke ud af munden på hende. Hun fortalte nu, hvordan det var gået hende i skoven, men for hvert ord, hun sagde, faldt guldstykkerne

ud af hendes mund. »Sikken en ødselhed at drysse pengene sådan rundt på gulvet,« råbte stedsøsteren, men i sit stille sind var hun misundelig og ville også ud i skoven at plukke jordbær. Hendes mor syntes, at det var alt for koldt, men hun havde hverken rist eller ro, og moderen måtte tilsidst give efter. Hun syede hende først en dejlig varm pels og gav hende kager og smørrebrød med.

Pigen gik ud i skoven og kom også til det lille hus. De tre små mænd kiggede ud, men hun nikkede ikke til dem, og uden at se til højre eller venstre eller sige goddag gik hun lige ind i stuen, satte sig ved ovnen og begyndte at spise sine kager. »Giv os lidt med,« bad de små mænd, men hun svarede: »Jeg kan virkelig ikke undvære noget, der er ikke for meget til mig selv.« Da hun havde spist, gav de hende en kost og sagde »Gå ud og fej sneen væk fra døren.« »Fej selv,« svarede hun, »jeg er ikke jeres pige.« Da hun mærkede, at hun ikke fik noget, gik hun sin vej. »Hvad skal vi give hende, fordi hun er så ond og gerrig,« sagde de små mænd til hinanden, da hun var borte. »Jeg giver hende, at hun bliver grimmere for hver dag, der går,« sagde den første. »Jeg giver hende, at der springer en skruptudse ud af munden på hende for hvert ord, hun siger,« sagde den anden. »Hun skal få en hård død,« sagde den tredje. Pigen søgte imidlertid efter jordbær udenfor, og da hun ingen fandt, gik hun ærgerlig hjem. Da hun nu ville fortælle sin mor, hvordan det var gået hende, sprang der en skruptudse ud af hendes mund for hvert ord, hun sagde, og alle mennesker fattede afsky for hende.

Mandens datter blev imidlertid smukkere, for hver dag der gik, og stedmoderen ærgrede sig mere og mere og tænkte kun på, hvordan hun skulle gøre hende fortræd. En dag tog hun en kedel, satte den på ilden og kogte garn deri. Da det var kogt, kaldte hun på den stakkels pige, gav hende en økse og befalede hende at gå ned og hugge hul i isen og skylle garnet. Hun gjorde, som stedmoderen sagde, og da hun stod nede på isen og var ved at hugge hul i den, kom en konge kørende forbi i en prægtig vogn. Han standsede og spurgte: »Hvem er du, mit barn, og hvad bestiller du her?« »Jeg er en fattig pige, der skyller garn,« svarede hun. Kongen fik ondt af hende, og da han så, hvor smuk hun var, spurgte han: »Vil du følge med mig?« »Inderlig gerne,« svarede hun, glad over at kunne slippe bort fra moderen og søsteren.

Hun satte sig så op i kongens vogn, og de kørte hjem til hans slot, hvor brylluppet blev fejret med stor pragt. Et år efter fødte dronningen en søn. Da stedmoderen hørte, hvordan hun havde haft lykken med sig, gik hun med sin datter op på slottet og lod, som hun ville besøge hende. Men en dag, da kongen var gået ud, og der ikke var nogen i nærheden, tog den onde kvinde dronningen ved hovedet, og datteren tog hende i benene, og så kastede de hende ud af vinduet i floden, der løb forbi. Derpå lagde den grimme datter sig i sengen, og moderen dækkede noget over hendes hoved. Da kongen kom hjem og ville tale med sin kone, sagde den gamle: »Det kan ikke gå an. I må lade hende have ro i dag, hun ligger i stærk sved.« Kongen tænkte ikke noget ved det og kom først igen den næste morgen. Men for hvert ord, hans kone sagde, sprang der en skruptudse ud af hendes mund, mens der ellers plejede at falde guldstykker. Da han spurgte, hvor det kunne være, sagde den gamle, at det gik nok over. Det kom af den stærke sved.

Om natten så kokkedrengen en and komme svømmende ind ad vaskerenden. Den sagde

*»Hvad gør vel min konge i den sene stund?
Er han vågen eller hviler han trygt i nattens blund?«*

Og da han ikke svarede, sagde den:

»Hvad gør alle mine gæster i det store, smukke slot?»

Så svarede kokkedrengen:

»De ligger vel i sengen og sover fast og godt.«

Den spurgte så igen:

»Og hvad gør min egen lille elskede dreng?«

Og han svarede:

»Han sover lunt og blødt i sin hvide silkeseng.«

Derpå forvandlede den til dronningen og tog barnet i vuggen, gav det at drikke og puslede det og blev så igen til en and og svømmede bort. Den kom to nætter endnu, og den sidste nat sagde den til kokkedrengen: »Gå ind og sig til kongen, at han skal tage sit sværd og svinge det tre gange over mit hoved.« Kokkedrengen skyndte sig til kongen, der kom ud og gjorde, som anden havde sagt, og da han svang sværdet tredje gang, stod hans dronning sund og frisk for ham. Kongen blev meget glad, men han skjulte dronningen i et værelse til om søndagen, da barnet skulle døbes. Da det var døbt, spurgte han stedmoderen: »Hvad skal der gøres den, der tager en anden ud af sengen og kaster den i vandet.« »Han skal sættes i en tønde, der er fuld af søm indvendig og trilles ned ad et bjerg og ud i vandet,« sagde den gamle. Men kongen sagde: »Du har fældet din egen dom,« og lod den gamle og datteren putte i en tønde, der blev rullet ned ad bjerget, og trillede i floden.